

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.10.2013.
COM(2013) 722 final

2013/0344 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice u cilju provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zračnog prometa do 2020.

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2013) 430 final}

{SWD(2013) 431 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Emisije iz zračnog prometa čine najbrže rastuće izvore stakleničkih plinova. Budući da je tehnološki potencijal za smanjenje emisija u sektoru zračnog prometa ograničen, tržišno utemeljenim mjerama omogućuje se da zračni promet pridonese smanjenju emisija na način da zračni prijevoznici kompenziraju svoj veliki rast emisija financiranjem smanjenja emisija u drugim sektorima.

Prikladnost tržišno utemeljenih mjera za međunarodni zračni promet priznata je već odavno. Godine 2001. skupština Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) prihvatila je primjenu otvorenog sustava trgovanja emisijama u međunarodnom zračnom prometu. Nakon što je ICAO 2004. podržao regionalne tržišno utemeljene mjere, EU je preuzela inicijativu i uključila zračni promet u svoj sustav trgovanja emisijama (EU ETS). Unatoč pozitivnim ekološkim učincima s niskim gospodarskim troškovima, provedba sustava trgovanja emisijama EU-a suočila se sa znatnim međunarodnim otporom (npr. optužbe da se reguliranjem emisija zračnih prijevoznika sa sjedištem izvan EU-a krši suverenitet trećih zemalja). Međutim, Sud Europske unije odbacio je s time povezane žalbe stranih zračnih prijevoznika i potvrdio zakonitost sustava trgovanja emisijama EU-a¹.

Istodobno integracija zračnog prometa u sustav trgovanja emisijama EU-a bila je presudna u pokretanju rasprava s ICAO-om. Intenzivni angažman EU-a u borbi protiv klimatskih promjena bio je ključan u stvaranju pogodnog okružja u ICAO-u za globalno djelovanje u rješavanju emisija zračnog prometa. Dakako, s obzirom na to da bi sustav trgovanja emisijama EU-a mogao obuhvaćati samo dio emisija međunarodnog zračnog prometa, te će emisije u cijelom svijetu i dalje snažno rasti ako se ne provede tržišno utemeljena mjera na svjetskoj razini, a ciljevi smanjenja emisija ostat će težnja.

Godine 2013. na 38. zasjedanju skupština ICAO-a je donijela odluku o razvoju globalne tržišno utemeljene mjere koja će se dovršiti na sljedećem zasjedanju skupštine ICAO-a 2016., a provesti do 2020. Nije bilo napretka u vezi s „okvirom” za nacionalne/regionalne tržišno utemeljene mjere do 2020., osobito u rezoluciji skupštine je ponovljeno ono isto što je rečeno na skupštinama 2007. i 2010., a europske države su potvrdile svoje stajalište o rezolucijama skupštine iz 2007. i 2010. u pogledu takozvanog „uzajamnog sporazuma”. Kao odgovor na taj napredak globalne tržišno utemeljene mjere i kako bi se promicalo daljnje pogodno okružje, Komisija smatra primjerenim predlagati smanjenje udjela emisija na koji bi se sustav trgovanja emisijama EU-a trebao primjenjivati do 2020. kako je daljnje djelovanje već predviđeno u Odluci br. 377/2013/EU.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENE UTJECAJA

Savjetovanja o uključivanju zračnog prometa u sustav trgovanja emisijama EU-a počela su u rujnu 2005. s Komunikacijom „Smanjenje utjecaja zračnog prometa na klimatske promjene” COM(2005)459 koja je dovela do prijedloga zakonodavstva u prosincu 2006. Od tada se savjetovanja s trećim zemljama o zračnom prometu i trgovanju emisijama održavaju formalno, primjerice u okviru zasjedanja Zajedničkog odbora EU-a i SAD-a te u okviru dvostranih i višestranih sastanaka. Nedavno je na internetu održano javno savjetovanje u trajanju od 12 tjedana, od 21. lipnja do 13. rujna 2013. Javna rasprava provedena je na temelju „Općih načela i minimalnih standarda Komisije za savjetovanje zainteresiranih strana” i sve

---

¹ Vidi presudu Suda Europske unije u predmetu C-366/2010 koja je donesena 21. prosinca 2011.

se dionike, uključujući i javna tijela iz trećih zemalja, pitalo o njihovim stajalištima o području primjene regionalnih i globalnih tržišno utemeljenih mjera. Komisija će i dalje održavati konstruktivne dvostrane i višestrane kontakte s trećim zemljama.

Javnim savjetovanjem potvrdilo se da javna tijela, nevladine organizacije i zračni prijevoznici snažno podupiru tržišno utemeljene mjere. Svi sudionici zagovaraju tržišno utemeljene mjere za sektor zračnog prometa, dok se jedno udruženje protivi regionalnim tržišno utemeljenim mjerama i daje prednost globalnoj tržišno utemeljenoj mjeri. U pogledu regionalnih mjera zračni prijevoznici naglašavaju važnost administrativne jednostavnosti i političke prihvatljivosti te ekološke učinkovitosti i sprečavanja diskriminacije na zračnim putovima i među zračnim prijevoznicima. Javna tijela i nevladine organizacije naglašavaju važnost obuhvaćanja velikih emisija, administrativne jednostavnosti i političke prihvatljivosti.

Procjenom utjecaja pokazalo se da se sustav trgovanja emisijama EU-a može uskladiti s predviđenom rezolucijom ICAO-a o tržišno utemeljenim mjerama za razdoblje do 2020. uz niske administrativne troškove. Glavna prednost smanjenja područja primjene sustava trgovanja emisijama EU-a do 2020. je u tome da će se s globalnom tržišno utemeljenom mjerom koja će se primjenjivati od 2020. riješiti globalni „manjak zaštite klime od emisija”, obuhvatiti dvostruko više emisija iz međunarodnog zračnog prometa u usporedbi sa sustavom trgovanja emisijama EU-a i dovesti do smanjenja emisija za pola do 2050. čime se ostvaruje znatno veća ukupna korist za okoliš.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Sažetak predloženog djelovanja

U skladu s ishodom 38. zasjedanja skupštine ICAO-a u rujnu 2013. od 2020. nadalje trebala bi se na emisije međunarodnog zračnog prometa primjenjivati jedinstvena globalna tržišno utemeljena mjera. Kao odgovor na ovaj napredak te u cilju promicanja daljnjeg pogodnog okruženja za uspješno uvođenje globalne tržišno utemeljene mjere, trebalo bi izmijeniti aktivnosti zračnog prometa obuhvaćene sustavom trgovanja emisijama EU-a.

Prijedlog direktive proizlazi iz Odluke br. 377/2013/EU koja je donesena u cilju promicanja napretka globalnog djelovanja putem ICAO-a. Kao i u slučaju Odluke br. 377/2013/EU, tako je i za ovaj prijedlog važno da se o njemu brzo usuglase Europski parlament i Vijeće kako bi bio na snazi 30. travnja 2014. kada dospijevaju sljedeće obveze za predaju emisijskih jedinica. U nedostatku daljnje ugovorene revizije, sustav trgovanja emisijama vraća se u stanje prije Odluke br. 377/2013/EU. Ključna obilježja revidiranog sustava trgovanja emisijama koja proizlaze iz ovog prijedloga bila bi sljedeća:

- letovi između zračnih luka u EGP-u obuhvaćeni su i dalje u cijelosti u skladu s izvornom Direktivom i Odlukom br. 377/2013/EU;
- izuzeli bi se letovi u treće zemlje koje nisu razvijene zemlje i ispuštaju manje od 1 % emisija iz zračnog prometa u svijetu i iz tih trećih zemalja. Time bi se isključili zračni putovi u oko 80 zemalja na nediskriminirajućoj osnovi;
- od 2014. za letove u treće zemlje i iz njih obuhvaćene su emisije unutar zemalja EGP-a. Predložen je pojednostavnjeni postupak za određivanje relevantnog udjela emisija određenog leta koji je obuhvaćen sustavom trgovanja emisijama. Predloženo je da operatori imaju mogućnost odabrati pristup metodologiji nadzora, izvješćivanja i provjere za potrebe usklađivanja;

- prelijetanja zemalja EGP-a izuzeta su kao i emisije iz letova između zračnih luka u trećim zemljama i zračnih luka EGP-a u pogledu europskih pridruženih i državnih područja te letovi između zračnih luka EGP-a i tih područja.

Od 2013. nadalje ovim se aktom odstupa od Direktive o sustavu trgovanja emisijama u pogledu udjela emisija iz letova u treće zemlje i iz njih. U 2013. to se odnosi na sve emisije iz letova u zemlje izvan Europskog gospodarskog prostora (EGP) i iz njih. Ti su udjeli utvrđeni u Prilogu za svaku kalendarsku godinu od 2014. do 2020., a izračunao ih je Eurocontrol na temelju udjela udaljenosti ortodrome između glavnih zračnih luka u EGP-u i u trećim zemljama koji nije više od 12 milja iza najdalje točke na obali EGP-a. Postoji se smatraju niskim procjenama stvarnog utjecaja zrakoplova na promjenu klime koji uzlijeću i slijeću u zračnim lukama u Uniji s obzirom na to da zračni promet utječe na klimatske promjene i emisijama dušikovih oksida, vodene pare i sulfata te čestica čađe za koje se procjenjuje da utječu na promjenu klime jednako kao i emisije ugljikovog dioksida, a nisu uzete u obzir.

Postupak primjene postotaka na letove u treće zemlje i iz njih osmišljen je da bude izvediv i pragmatičan koristeći postojeće kategorije izvješćivanja koje se primjenjuju od 2010. Rad na temelju parova država znači da su za letove na putovima iz svake države članice u treće zemlje potrebni brožani podaci. Ako se u trećoj zemlji let odvija u više vremenskih zona, postotak se uključuje za svaku vremensku zonu kroz koju se let odvija. Ti se postoci određuju na temelju najboljih raspoloživih informacija, uključujući one iz Eurocontrola. Tablica sa svim tim postocima umetnut će se u Prilog.

Kako bi se osigurala veća fleksibilnost i druge mogućnosti nadzora, izvješćivanja i provjera, predloženo je da se operatorima ponudi mogućnost izbora. U pogledu letova u treće zemlje i iz njih, zračni operator trebao bi imati mogućnost ne prijaviti provjerene emisije iz tih letova, već koristiti što je moguće točniju procjenu emisija koje nisu nastale izvan zemalja EGP-a iz takvih letova, na temelju Eurocontrolova izračuna točne udaljenosti koja se prelijeće koja nije izvan zemalja EGP-a.

Države članice će uskladiti raspodjelu za razdoblje 2013. – 2020. u skladu s udjelima utvrđenima u Prilogu. U skladu s time usklađuje se broj emisijskih jedinica koje države članice nude na javnoj dražbi.

Dodatnim predloženim pojednostavljenjem Direktive o sustavu trgovanja emisijama predviđa se da se ne poduzimaju mjere za nekomercijalne zračne operatore u pogledu emisija malih zračnih operatora koji ispuštaju manje od 1 000 tona CO₂ godišnje. Time bi se broj zračnih operatora koje reguliraju države članice trebao smanjiti za oko 2 200 što iznosi 0,2 % emisija. Zajedno s drugim mjerama za pojednostavljenje administracije za male zračne operatore to znači znatno smanjenje administracije za zračne operatore i nadležna tijela država članica u skladu s planom EU-a za bolje reguliranje.

Sve druge obveze u pogledu letova ostaju nepromijenjene. Pokazalo se da je ovaj ograničeni pristup izvediv, kao što je to bio slučaj s Odlukom br. 377/2013/EU. Izdavanje dodatnih besplatnih emisijskih jedinica operatorima dovelo bi u pitanje smanjenje emisija koje se postiže sustavom trgovanja emisijama, a utvrđivanjem novih referentnih vrijednosti bi se zračnim operatorima i državama članicama postavili znatni zahtjevi kada bi se za 7 godina počela primjenjivati globalna tržišno utemeljena mjera, a ako ne, nove referentne vrijednosti bi se u svakom slučaju primjenjivale 2018. u skladu s člankom 3.e Direktive o sustavu trgovanja emisijama.

Ekološka korist ovog prijedloga proizlazi iz dva ključna elementa: Prvo, potiče se globalna tržišno utemeljena mjera kojom će se obuhvatiti ukupne emisije iz međunarodnog zračnog prometa od 2020. nadalje. Ovisno o ambicioznosti globalne tržišno utemeljene mjere, razina

ukupnih emisija iz međunarodnog zračnog prometa u 2020. postaviti će se kao gornja granica te će se smanjiti čak za pola do 2050. i pasti ispod razina iz 2005. Drugo, sustavom trgovanja emisijama EU-a i dalje će se ostvarivati znatna smanjenja emisija u očekivanom iznosu do 250 milijuna tona CO₂ u razdoblju od 2013. do 2020.

Trebalo bi napomenuti i da će države trebati donijeti nacionalne odredbe u pogledu upravljanja globalnom tržišno utemeljenom mjerom. Nakon skupštine ICAO-a 2016. Direktiva o sustavu trgovanja emisijama trebala bi se po potrebi izmijeniti kako bi se osigurala provedba globalne tržišno utemeljene mjere. Globalnom tržišno utemeljenom mjerom koje će se primjenjivati od 2020. nadalje trebalo bi, u smislu priznavanja ranog djelovanja na koje poziva Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (IATA), uzeti u obzir kompenziranje emisija izvan sektora zračnog prometa u okviru sustava trgovanja emisijama EU-a kao i smanjenje emisija unutar sektora. Stavkom 26. Rezolucije ICAO-a A38/17-2 poziva se na izvješćivanje o smanjenju tih emisija ICAO-u.

Ovaj prijedlog trebali bi početkom 2014. prihvatiti Europski parlament i Vijeće kako bi se osigurala pravna sigurnost i jasnoća za zračne operatore koji bi inače morali predati emisijske jedinice za svoje ukupne emisije iz letova u treće zemlje i iz njih do 30. travnja 2014., kako je utvrđeno u Direktivi 2003/87/EZ.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice u cilju provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zračnog prometa do 2020.

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija nastoji osigurati budući međunarodni sporazum o suzbijanju utjecaja stakleničkih plinova iz zračnog prometa, a u međuvremenu autonomnim djelovanjem ograničiti utjecaj na promjenu klime zbog aktivnosti zračnog prometa u zračne luke u Uniji i iz njih. Kako bi se osigurala uzajamna potpora tih ciljeva i izbjegla proturječnost, prikladno je uzeti u obzir kretanja u međunarodnim forumima i njihova stajališta, a osobito uzeti u obzir Rezoluciju donesenu na 38. zasjedanju skupštine Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO) koja sadržava „Konsolidiranu izjavu o nastavku politika i praksi ICAO-a povezanim sa zaštitom okoliša”.
- (2) Stoga je poželjno zahtjeve utvrđene u Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴ privremeno smatrati ispunjenima kada se ispune obveze u pogledu određenog postotka emisija iz letova u zračne luke u trećim zemljama i iz njih. Time Unija naglašava da se zahtjevi mogu primijeniti u pogledu određenih postotaka emisija iz letova u zračne luke u zemljama Europskog gospodarskog prostora (EGP) i iz njih na isti način na koji se pravni zahtjevi mogu postaviti za veći udio emisija iz letova u takve zračne luke i iz njih.

---

² SL C, , str. .

³ SL C, , str. .

⁴ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.)

- (3) Dok se primjena Direktive 2003/87/EZ i dalje temelji na dolasku u zračne luke u Uniji ili odlasku iz njih, što je jednostavno i praktično sredstvo za ograničenje primjene regionalnih tržišno utemeljenih mjera u 7 godina dok se ne započne s primjenom globalne tržišno utemeljene mjere, Eurocontrol je izračunao postotke na temelju udjela udaljenosti ortodrome između glavnih zračnih luka u EGP-u i u trećim zemljama koja nije veća od 12 milja iza najdalje točke na obali EGP-a. S obzirom na to da Unija smatra da se globalna tržišno utemeljena mjera ne bi trebala temeljiti na stvarnom promatranju zračnog prostora za razliku od dolaska ili odlaska iz zračnih luka, relevantnost postotaka ograničava se na razdoblje do 2020.
- (4) Odstupanjima predviđenima ovom Direktivom uzimaju se u obzir rezultati dvostranih i višestranih kontakata s trećim zemljama koje će Komisija i dalje održavati u ime Unije.
- (5) Kako bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja, važno je da se sa svim letovima na istom putu postupa jednako.
- (6) Kako bi se uveo postotak provjerenih emisija za letove u zračne luke u trećim zemljama i iz njih, moraju biti poznate emisije iz cijelog leta. Međutim, ne uzimaju se u obzir emisije koje nisu obuhvaćene tim postotkom.
- (7) Osim toga, u pogledu letova u treće zemlje i iz njih, zračni operator bi trebao imati mogućnost ne prijaviti provjerene emisije iz tih letova, već koristiti što je moguće točniju procjenu emisija koje se ispuštaju iz takvih letova koji nisu izvan zemalja EGP-a.
- (8) Radi pojednostavnjenja i kako bi se smanjilo administrativno opterećenje najmanjim zračnim operatorima, trebalo bi se smatrati da nekomercijalni zračni operatori koji ispuštaju manje od 1 000 tona CO₂ godišnje ispunjavaju zahtjeve Direktive te bi trebalo olakšati dodatne mjere nadležnih tijela država članica za pojednostavnjenje administracije malim zračnim operatorima.
- (9) Primjena postotka na provjerene emisije za letove u zračne luke u trećim zemljama i iz njih odnosno uporaba drugačijeg pristupa operatora trebala bi se odnositi na emisije od 2014. nadalje kako bi operatori imali vremena razumjeti te pristupe kada planiraju svoje letove.
- (10) Ne dovodeći u pitanje globalnu tržišno utemeljenu mjeru koja će se primjenjivati od 2020., emisije iz letova u zemlje u razvoju čiji je udio u ukupnim tonskim kilometrima djelatnosti međunarodnog civilnog zračnog prometa manji od 1 % i iz njih, trebale bi se izuzeti u razdoblju od 2014. do 2020. Zemlje za koje se smatra da su zemlje u razvoju za potrebe ovog prijedloga trebale bi biti one koje u trenutku prihvaćanja ovog prijedloga uživaju povlašteni pristup tržištu Unije u skladu s Uredbom (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, tj. one koje Svjetska banka u 2013. nije svrstala u zemlje s visokim ili srednje visokim dohotkom.
- (11) Kako bi se osigurala pravna sigurnost za zračne operatore i nacionalna tijela potrebno je produžiti rokove za predaju i izvješćivanje do 2015. za emisije iz 2013.
- (12) Nakon zasjedanja skupštine ICAO-a 2016. Komisija bi trebala podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću kako bi se osiguralo da se mogu uzeti u obzir međunarodna kretanja i riješiti sva pitanja o primjeni izuzeća.
- (13) Direktivu 2003/87/EZ trebalo bi izmijeniti u skladu s navedenim,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) Iza članka 28. umeće se sljedeći članak 28.a koji glasi:

„Članak 28.a

Izuzeća koja se primjenjuju prije provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere do 2020.

1. Odstupajući od članka 12. stavka 2.a i članka 14. stavka 3. države članice smatraju zahtjeve utvrđene tim stavcima ispunjenima u pogledu:
  - (a) svih emisija iz letova u zemlje izvan Europskog gospodarskog prostora 2013. i iz njih;
  - (b) emisija iz letova u zemlje izvan Europskog gospodarskog prostora (EGP) i iz njih svake kalendarske godine između 2014. i 2020. ako je operator tih letova predao emisijske jedinice u pogledu postotaka svojih provjerenih emisija iz tih letova navedenih u skladu s Prilogom II.c ili izračunanih u skladu sa stavkom 6.;
  - (c) emisija iz letova koje izvode nekomercijalni zračni operatori u svakoj kalendarskoj godini do 2020. ako su emisije za koje su ti operatori zračnog prometa odgovorni u kalendarskoj godini iznosile manje od 1 000 tona;
  - (d) predaje emisijskih jedinica u iznosu provjerenih emisija iz 2013. iz letova između zemalja EGP-a izvedenih do 30. travnja 2015. umjesto 30. travnja 2014. i izvješćivanja o provjerenim emisijama iz 2013. za te letove do 31. ožujka 2015. umjesto 31. ožujka 2014.

Provjerene emisije iz stavka 1. točke (b) izračunane u skladu s Prilogom II.c smatraju se provjerenim emisijama zračnog operatora za potrebe članka 11.a, 12. i 14.

2. Odstupajući od članka 3.e stavka 5. i članka 3.f, zračnom operatoru koji uživa izuzeća predviđena stavkom 1. točkama (a) do (c) izdaju se besplatne emisijske jedinice u broju umanjenom razmjerno umanjenju obveze predaje predviđene tim stavcima.

U pogledu aktivnosti od 2013. do 2020. države članice objavljuju broj besplatnih emisijskih jedinica u zračnom prometu dodijeljenih svakom operatoru do *[OP: umetnite datum 4 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive]*.

3. Odstupajući od članka 3.d, države članice na javnoj dražbi nude broj emisijskih jedinica iz zračnog prometa umanjen razmjerno umanjenju ukupnog broja izdanih emisijskih jedinica.
4. Odstupajući od članka 3.d. stavka 3., broj emisijskih jedinica koji će svaka država članica ponuditi na javnoj dražbi za razdoblje od 2013. do 2020. umanjuje se u skladu s njezinim udjelom dodijeljenih emisija iz zračnog prometa koji proizlazi iz primjene članka 28. točaka (a) do (c).
5. Odstupajući od članaka 3.g, 12., 15. i 18.a, ako su ukupne godišnje emisije zračnog operatora manje od 25 000 tona, njegove emisije smatraju se provjerenim emisijama ako su utvrđene s pomoću alata za male zagađivače koji je odobrila Komisija i koji je

Eurocontrol dopunio podacima iz svog sustava za podršku sustavu trgovanja emisijama, a države članice mogu provoditi pojednostavnjene postupke za nekomercijalne zračne operatore ako su precizni kao i taj alat.

6. Odstupajući od članka 12. stavka 2.a i članka 14. stavka 3., za letove u zemlje izvan EGP-a i iz njih, zračni operator može odabrati da ne izvješćuje o podacima o emisijama koristeći postotke iz Priloga II.c kako bi se izračun tih emisija prepustio nadležnim tijelima. Izračunom se u obzir uzimaju podaci iz alata malih zagađivača koji je odobrila Komisija i koji je Eurocontrol dopunio podacima iz svog sustava za podršku sustavu trgovanja emisijama. Nadležno tijelo Komisiju izvješćuje o tim izračunima. Izračuni emisija izrađeni u ovim okolnostima smatraju se provjerenim emisijama zračnog operatora za potrebe članka 11.a, 12., 14. i 28.a.

7. Nakon zasjedanja skupštine ICAO- a 2016. Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o mjerama za provedbu globalne tržišno utemeljene mjere koja će se primjenjivati na emisije od 2020. i podnosi prijedloge ako je potrebno.

U slučaju da se globalna mjera ne primjenjuje od 2020., u izvješću se razmatra u kojem se opsegu trebaju obuhvaćati emisije iz letova u zemlje izvan EGP-a i iz njih od 2020. nadalje dok nema takve globalne mjere. U svom izvješću Komisija razmatra i rješenja za druga pitanja koja se mogu pojaviti primjenom stavaka 1. do 4. uz očuvanje jednakog tretmana za sve operatore na istom putu.”

(2) Prilozi se mijenjaju kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice donose i objavljuju do [*OP: umetnite konkretan datum – zadnji dan 3. mjeseca od datuma stupanja na snagu*] zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Te odredbe primjenjuju od [*OP: umetnite konkretan datum: prenošenje + 1 dan*].

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

PRILOG

Iza Priloga II.b Direktivi 2003/87/EZ umeće se sljedeći Prilog II.c:

„PRILOG II.c

TABLICA POSTOTAKA PRIMJENJIVIH NA IZUZEĆA U SKLADU S ČLANKOM 28.a

[Postotak emisija iz članka 28.a za letove u zemlju („treća zemlja”) izvan država članica EGP-a („države članice EGP-a”) i iz nje izračunava se prema tablici u nastavku koja će se prije donošenja dopuniti postocima koji proizlaze iz formule i koji se temelje na najboljim raspoloživim podacima, uključujući pomoć Eurocontrola:

$$X = (Y \div Z) \times 100$$

gdje je:

Z = ukupna udaljenost ortodrome leta iz zračne luke u svakoj od relevantnih država članica EGP-a koja je imala najveći broj letova u sva odredišta u trećim zemljama i iz njih u 2012. („referentna zračna luka država članica EGP-a”) u zračnu luku u relevantnoj trećoj zemlji s najvećim brojem letova u sva odredišta u državama članicama EGP-a i iz njih u 2012. („referentna zračna luka u trećoj zemlji”).

Y = dio udaljenosti ortodrome leta definirane kao Z između referentne zračne luke država članica EGP-a i prve točke na tom putu udaljene 12 nautičkih milja od posljednje točke u državama članicama EGP-a, isključujući područja trećih zemalja i isključujući morsko područje koje je udaljeno više od 400 nautičkih milja između zemalja članica EGP-a.

Ako se u trećoj zemlji let odvija u više vremenskih zona, uključuje se postotak za svaku vremensku zonu kroz koju se let odvija.

Udaljenosti od pridruženih i državnih područja zemalja članica EGP-a i iz njih te preko tih pridruženih i državnih područja ne uzimaju se u obzir.

Za razdoblje od 2014. do 2020. i ne dovodeći u pitanje globalnu tržišno utemeljenu mjeru koja će se primjenjivati od 2020., postotak koji se primjenjuje na letove između zemalja članica EGP-a i zemalja u razvoju čiji je udio u ukupnim tonskim kilometrima djelatnosti međunarodnog civilnog zračnog prometa manji od 1 % jednak je nuli. Za potrebe ovog prijedloga smatra se da su zemlje u razvoju one koje u trenutku donošenja ovog prijedloga uživaju povlašteni pristup tržištu Unije u skladu s Uredbom (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, tj. one koje Svjetska banka u 2013. nije svrstala u zemlje s visokim ili srednje visokim dohotkom.

[gore navedena formula namjerava se izbrisati iz konačnog teksta i zamijeniti odgovarajućom tablicom popunjenom postocima koje je izračunao Eurocontrol.]

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK	
AF	AFGANISTAN																													
AL	ALBANIJA																													
DZ	ALŽIR																													
AO	ANGOLA																													
AG	ANTIGVA I BARBUDA																													
AR	ARGENTINA																													
AM	ARMENIJA																													
AZ	AZERBAJDŽAN																													
BS	BAHAMI																													
BH	BAHREIN																													
BD	BANGLADEŠ																													
BB	BARBADOS																													
BY	BJELARUS																													
BZ	BELIZE																													
BJ	BENIN																													
BT	BUTAN																													
BO	VIŠENACIONALNA DRŽAVA BOLIVIJA																													

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
BA	BOSNA I HERCEGOVINA																												
BW	BOCVANA																												
BR	BRAZIL UTC/GMT -3																												
BR	BRAZIL UTC/GMT -4																												
BN	BRUNEJ DARUSSALAM																												
BF	BURKINA FASO																												
BI	BURUNDI																												
KH	KAMBODŽA																												
CM	KAMERUN																												
CA	KANADA Standardna vremenska zona Newfoundland																												
CA	KANADA Atlantska vremenska zona																												
CA	KANADA Istočna vremenska zona																												
CA	KANADA																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
	Srednja vremenska zona																												
CA	KANADA Planinska vremenska zona																												
CA	KANADA Pacifička vremenska zona																												
CV	KABO VERDE																												
CF	SREDNJOAFRIČKA REPUBLIKA																												
TD	ČAD																												
CL	ČILE																												
CN	KINA, uključujući HONG KONG, MAKAO i TAJVAN																												
CO	KOLUMBIJA																												
KM	KOMORI																												
CG	KONGO																												
CD	DEMOKRATSKA REPUBLIKA KONGO Istočna vremenska zona																												
CD	DEMOKRATSKA REPUBLIKA																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK	
	KONGO Zapadna vremenska zona																													
CR	KOSTARIKA																													
CI	CÔTE D'IVOIRE																													
CU	KUBA																													
DJ	DŽIBUTI																													
DM	DOMINIKA																													
DO	DOMINIKANSKA REPUBLIKA																													
EC	EKVADOR																													
EG	EGIPAT																													
SV	EL SALVADOR																													
GQ	EKVATORSKA GVINEJA																													
ER	ERITREJA																													
ET	ETIOPIJA																													
GA	GABON																													
GM	GAMBIJA																													
GE	GRUZIJA																													
GH	GANA																													

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
GD	GRENADA																												
GT	GVATEMALA																												
GN	GVINEJA																												
GW	GVINEJA BISAU																												
GY	GVAJANA																												
HT	HAITI																												
HN	HONDURAS																												
IN	INDIJA																												
ID	INDONEZIJA Indonezijska zapadna zona																												
ID	INDONEZIJA Indonezijska srednja zona																												
ID	INDONEZIJA Indonezijska istočna zona																												
IR	ISLAMSKA REPUBLIKA IRAN																												
IQ	IRAK																												
IL	IZRAEL																												
JM	JAMAJKA																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
JP	JAPAN																												
JO	JORDAN																												
KZ	KAZAKSTAN vremenska zona 1.																												
KZ	KAZAKSTAN vremenska zona 2.																												
KE	KENIJA																												
KP	DEMOKRATSKA NARODNA REPUBLIKA KOREJA																												
KR	REPUBLIKA KOREJA																												
KW	KUVAJT																												
KG	KIRGISTAN																												
LA	LAOSKA NARODNA DEMOKRATSKA REPUBLIKA																												
LB	LIBANON																												
LS	LESOTO																												
LR	LIBERIJA																												
LY	LIBIJA																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
MK	BIVŠA JUGOSLAVENSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA																												
MG	MADAGASKAR																												
MW	MALAVI																												
MY	MALEZIJA																												
MV	MALDIVI																												
ML	MALI																												
MR	MAURITANIJA																												
MU	MAURICIJUS																												
MX	MEKSIKO Srednja zona																												
MX	MEKSIKO Pacifička zona																												
MX	MEKSIKO Sjeverozapadna zona																												
MD	REPUBLIKA MOLDOVA																												
MN	MONGOLIJA vremenska zona 1.																												
MN	MONGOLIJA vremenska zona 2.																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
ME	CRNA GORA																												
MA	MAROKO																												
MZ	MOZAMBIK																												
MM	MJANMAR																												
NA	NAMIBIJA																												
NP	NEPAL																												
NI	NIKARAGVA																												
NE	NIGER																												
NG	NIGERIJA																												
OM	OMAN																												
PK	PAKISTAN																												
PA	PANAMA																												
PG	PAPUA NOVA GVINEJA																												
PY	PARAGVAJ																												
PE	PERU																												
PH	FILIPINI																												
PR	PORTORIKO																												
QA	KATAR																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Moskva																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Jekaterinburg																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Omsk																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Krasnojarsk																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Irkutsk																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Jakutsk																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Vladivostok																												
RU	RUSKA FEDERACIJA vremenska zona Magadan																												
RW	RUANDA																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
KN	SVETI KRISTOFOR I NEVIS																												
LC	SVETA LUCIJA																												
VC	SVETI VINCENT I GRENADINI																												
ST	SVETI TOMA I PRINSIPE																												
SA	SAUDIJSKA ARABIJA																												
SN	SENEGAL																												
RS	SRBIJA																												
SC	SEJŠELI																												
SL	SIJERA LEONE																												
SG	SINGAPUR																												
SO	SOMALIJA																												
ZA	JUŽNA AFRIKA																												
SS	JUŽNI SUDAN																												
LK	ŠRI LANKA																												
SD	SUDAN																												
SR	SURINAM																												
SZ	SVAZI																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
CH	ŠVICARSKA																												
SY	SIRIJSKA ARAPSKA REPUBLIKA																												
TJ	TADŽIKISTAN																												
TZ	UJEDINJENA REPUBLIKA TANZANIJA																												
TH	TAJLAND																												
TL	TIMOR-LESTE																												
TG	TOGO																												
TT	TRINIDAD I TOBAGO																												
TN	TUNIS																												
TR	TURSKA																												
TM	TURKMENISTAN																												
UG	UGANDA																												
UA	UKRAJINA																												
AE	UJEDINJENI ARAPSKI EMIRATI																												
US	SJEDINJENE DRŽAVE istočna vremenska zona																												

		AT	BE	BG	CZ	CY	DK	DE	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
US	SJEDINJENE DRŽAVE srednja vremenska zona																												
US	SJEDINJENE DRŽAVE planinska vremenska zona																												
US	SJEDINJENE DRŽAVE pacifička vremenska zona																												
US	SJEDINJENE DRŽAVE vremenska zona Aljaske																												
UY	URUGVAJ																												
UZ	UZBEKISTAN																												
VE	BOLIVARIJANSKA REPUBLIKA VENEZUELA																												
VN	VIJETNAM																												
EH	ZAPADNA SAHARA																												
YE	JEMEN																												
ZM	ZAMBIJA																												
ZW	ZIMBABVE																												

Neovisno o gore navedenom, postotak koji se primjenjuje na letove između najudaljenijih regija Unije kako je određeno u članku 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i zemalja izvan Unije jednak je nuli.